

Produktion af fisk i åbne havbrug er en tikkende bombe under det danske havmiljø og en klar trussel for vores vilde fiskebestande. Derfor skal produktionen flyttes på land.

HAVBRUGSFIRMA SER STORT PÅ MILJØREGLER

Hjarnø Havbrug A/S har gennem flere år opdrættet sølv laks uden myndighedernes kendskab og uden de fornødne tilladelser. Samtidig har Hedensted Kommune forsømt sin tilsynspligt. Sagen er et klart eksempel på, at der er behov for, at forvaltningen af de danske havbrug varetages af Miljøstyrelsen.

Af Verner W. Hansen

Gennem de seneste måneder har lystfiskere fanget en hel del sølv laks ved de østjyske kyster og i de østjyske vandløb. Sølv laks er en stillehavslaks, der ikke er naturligt forekommende i Danmark, og som ikke tidligere er fanget her i landet. Så det har været et stort mysterium, hvor disse sølv laks kommer fra. Efter et større detektivarbejde har Danmarks Sportsfiskerforbund nu afsløret, at sølv laksene kommer fra Hjarnø Havbrug i Horsens Fjord. Havbrugsfirmaet Hjarnø Havbrug A/S har i al hemmelighed i forhold til myndighederne og uden de nødvendige tilladelser gennem flere år produceret den fremmede sølv laks, der aldrig tidligere er blevet opdrættet i danske havbrug.

Efter de mange fangster af sølv laks i Østjylland - og især i området omkring Horsens Fjord - sammenholdt med flere andre brikker i et større puslespil, fik vi i forbundet efterhånden en stærk mistanke om, at det var havbrugsfirmaet Hjarnø Havbrug A/S, der havde eksperimenteret med opdræt af sølv laks. Efter kontakt med en række myndigheder, måtte vi imidlertid i første omgang konstatere, at ingen af dem havde kendskab til, at der blev produceret sølv laks i danske havbrug. Vi anmodede derfor Hedensted Kommune, der er miljø-

Hjarnø Havbrug A/S, der planlægger at etablere nye havbrug ved Djursland, har med sit opdræt af sølv laks tilsidesat gældende miljølovgivning og samtidig undladt at orientere om et alvorligt udslip af den fremmede art.

»Efter kontakt med en række myndigheder, måtte vi imidlertid i første omgang konstatere, at ingen af dem havde kendskab til, at der blev produceret sølv laks i danske havbrug«

og tilsynsmyndighed for firmaets to havbrug i Horsens Fjord, om at undersøge forholdene.

Havbrug erkender opdræt og udslip

Vores mistanke er nu blevet bekræftet, idet Hjarnø Havbrug A/S overfor Hedensted Kommune har erkendt, at de har opdrættet sølv laks, og at de har haft et udslip på ca. 200 sølv laks. Det rejser nu en lang række spørgsmål og problemstillinger, - dels i forhold til havbrugsfirmaets lemfældige omgang med gældende regler, dels i forhold til Hedensted Kommunes varetagelse af deres myndighedsopgaver, som efter forbundets opfattelse har været utilstrækkelig. Hedensted Kommune har således allerede meddelt forbundet, at man på grundlag af en ukritisk vurdering af virksomhedens oplysninger betragter sagen som afsluttet for kommunens vedkommende.

Dette på trods af at Hjarnø Havbrug A/S eksempelvis i deres årlige indberetninger til kommunen har afgivet urigtige oplysninger ved at undlade at oplyse om deres opdræt af sølv laks og på trods af, at virksomhedens forklaringer i forhold til den aktuelle situation ikke er troværdige. Eksempelvis undlader virksomheden her, at oplyse kommunen om, at man er startet med produktionen af sølv laks allerede i 2015. Af virksomhedens dyresundhedsmæssige certifikater fra 2015 og 2016 til import af øjenæg (red., befrugtede æg til fiskeopdræt) fra Canada til produktion af sølv laks fremgår endvidere, at der er importeret henholdsvis 300.000 og 200.000 æg. Det svarer til henholdsvis 270.000 og 180.000 smolt. Det hænger derfor ikke sammen, når Hjarnø Havbrug A/S oplyser, at man har udsat 15.000 smolt i havbruget. Og sådan er der flere forhold, som kommunen burde tage fat på, men som man altså ikke påtager sig ansvaret for.

Kommune og havbrugsselskab skal stilles til ansvar

I Danmarks Sportsfiskerforbund kan vi til gengæld love, at vi vil insistere på, at hele denne sag bliver kulegravet helt til bunds. Hver en sten skal vendes. Opdræt af nye ikke-hjemmehørende arter i havbrug indebærer en alvorlig risiko for, at vigtige hensyn til natur og miljø sættes over styr blandt andet på grund af netop den betydelige risiko for udslip af fremmede arter til naturen. Derfor er det naturligvis afgørende, at havbrugsvirksomhederne lever op til gældende regler, og at de ansvarlige myndigheder har styr på, hvad der foregår. Ingen af delene er tilfældet i denne sag.

Centralisering af forvaltningen kan være nødvendig

Sagen stiller således efter forbundet opfattelse store spørgsmål ved Hjarnø Havbrug A/S' troværdighed og vilje til at overholde gældende natur- og miljølovgivning. Det er dybt bekymrende, ikke mindst i forhold til, at Hjarnø Havbrug A/S sammen med en tilknyttet virksomhed er ansøger til et af de nye planlagte havbrug i Kattegat ud for Djursland. Det er i den forbindelse påfaldende, at Hjarnø Havbrug A/S i november 2016 ændrede sin ansøgning til et nyt havbrug ved Anholt fra at være et traditionelt havbrug med opdræt af regnbueør-

I september måned fik Danmarks Sportsfiskerforbund beretninger om lystfiskerfangede sølv laks omkring Horsens Fjord. Det fik straks forbundet til at undersøge sagen nærmere.

reder til også at omfatte opdræt af andre laksefisk, herunder atlantiske laks og sølv laks. Hjarnø Havbrug A/S har i den forbindelse behændigt undladt at orientere Miljøstyrelsen om, at de allerede producerede sølv laks i Horsens Fjord.

Samtidig stiller sagen store spørgsmål ved Hedensted Kommunes varetagelse af deres myndighedsopgaver og ansvar i forhold til havbrugene i Horsens Fjord, der som tidlige nævnt efter forbundets opfattelse har været helt utilstrækkelig. Spørgsmålet er, om denne opgave overhovedet bør være placeret i kommunerne, mens myndighedsopgaverne i forhold til havbrug udenfor 1 sømil varetages af Miljøstyrelsen. Danmarks Sportsfiskerforbund har helt grundlæggende den holdning, at al form for produktion af fisk i akvakultur skal foregå på land i lukkede recirkulerede anlæg. Så længe vi imidlertid fortsat har havbrug i bure i åbent vand, er det forbundets holdning, at hele natur- og miljøforvaltningen i forhold til disse havbrug bør varetages af Miljøstyrelsen. ←

Stik imod sine forpligtelser undlod Hjarnø Havbrug A/S at berette om deres udslip af sølv laks.